

شماره چاپ: ۶۱

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت: ۶۰

تاریخ چاپ: ۱۳۸۷/۴/۳

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات
قانون برگزاری مناقصات»
(گزارش دوم - ویرایش اول)

کد موضوعی: ۲۳۰

شماره مسلسل: ۹۲۸۷-۲

آبان ماه ۱۳۸۷

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۳	۱. اهمیت موضوع
۴	۲. سابقه موضوع
۵	۳. سازوکار رسیدگی به شکایات
۷	۴. بررسی مواد و ارائه پیشنهادها

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات» (گزارش دوم - ویرایش اول)

چکیده

با توجه به حجم عظیم منابع بخش عمومی که از طریق «فرایند برگزاری مناقصات» دستگاه‌های مشمول قانون برگزاری مناقصات هزینه می‌شود و نظر به تأثیر مستقیم «فرایند برگزاری مناقصه» بر نتایج مناقصات و آثار مالی و حقوقی مترتب بر آن، در قانون نام برده هیئتی جهت کنترل و کاهش خطا در «فرایند برگزاری مناقصات» و در صورت تشخیص صدور حکم «اصلاح به موقع فرایند برگزاری مناقصات» پیش‌بینی شده است.

صرف‌نظر از تأخیر تصویب این قانون، در تصویب اساسنامه مزبور باید به این تفاوت اصلی بین هیئت مذکور و قوه قضائیه تأکید کرد. شأن کارشناسی و رویکرد متکی به روش فرایند برگزاری مناقصه به منظور افزایش احتمال حصول کیفیت و قیمت مناسب از راه «کنترل فرایند» در کنار شأن دادجویی و دادستانی و رویکرد متکی به احقاق حق (نقش قضایی) ضروری است. البته باید به این وجه اشتراک «هیئت» با «قضاوت» نیز توجه کرد که اصل وجودی این هیئت در اقتدار آن برای اصلاح فرایند جاری و تغییر جریان امور است. بر همین اساس احتمال کشش یا دعوت اعضای هیئت به روش‌های غیراخلاقی و مجرمانه کاملاً مطرح است. بدین ترتیب شرایط این هیئت از لحاظ قرار گرفتن در مواضع لغزش و مخاطره و دعوت‌های مکرر به روابط ناسالم، همانند قضاوت بسیار محتمل است. لذا مدنظر قرار دادن سوابق و رفتار اعضای این هیئت نیز ضروری است. به طور کلی باید گفت که اساسنامه مزبور علاوه بر تصحیح فرایند و اصلاح روش‌ها (و بالطبع و من غیرمستقیم احقاق حقوق صاحبان حق)، تأخیر یا توقیفی در فرایند اجرای قانون برگزاری مناقصات ایجاد نکند.

مقدمه

با توجه به حجم عظیم منابع بخش عمومی که از طریق «فرایند برگزاری مناقصات» دستگاه‌های مشمول قانون برگزاری مناقصات هزینه می‌شود و نظر به تأثیر مستقیم «فرایند برگزاری مناقصه» بر نتایج مناقصات و آثار مالی و حقوقی مترتب بر آن، در قانون نام برده هیئتی جهت

کنترل و کاهش خطا در «فرایند برگزاری مناقصات» و در صورت تشخیص حکم به «اصلاح به موقع فرایند برگزاری مناقصات» تأسیس می‌شود.

به جهت اهمیت موضوع و ضرورت تمکین دستگاه‌های مزبور از هیئت در نحوه برگزاری مناقصات خود (در صورت صدور رأی هیئت به اصلاح و تغییر)، اساسنامه این هیئت به سطح قانون مصوب مجلس شورای اسلامی ارتقا یافته است. لذا باید در اصلاح و تصویب این اساسنامه اصول و نکات زیر لحاظ گردد.

۱. ترکیب کارشناسی و فنی قوی هیئت و امکان واقعی الزام اعضای آن برای تشکیل سریع جلسات و صدور رأی در خصوص «نحوه برگزاری فرایند مناقصه».
۲. تأکید بر استقلال رأی و سلامت سوابق مالی و اداری اعضای هیئت با توجه به قطعی و لازم‌الاجرا بودن رأی کارشناسی آنان.
۳. اطلاع‌رسانی شکایات واصله به هیئت، مستندات رسیدگی و نتیجه آن در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات.

رفع اختلافات بین دستگاه اجرایی و طرف قرارداد در مناقصات اولین بار در قانون آیین‌نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۳۴ طی تبصره ماده (۳۰) مد نظر قرار گرفت و سپس براساس ماده (۳۹) آیین‌نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ نیز اختلافات ناشی از معاملات موضوع این آیین‌نامه که بین طرفین معامله ایجاد می‌شود در هیئتی مرکب از نماینده دستگاه مناقصه‌گزار و نماینده وزارت دارایی^۱ مطرح می‌شود. هیئت مذکور می‌تواند با طرف قرارداد توافق کند.

این توافق برای طرفین قابل اجرا و غیر قابل اعتراض است و در صورت عدم وصول توافق مدعی می‌تواند به دادگاه صلاحیت‌دار دادگستری مراجعه کند، اما در قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - و براساس تکلیف ماده (۷) این قانون هیئت رسیدگی به شکایات به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار تشکیل می‌شود و اساسنامه آن باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

لایحه اساسنامه مزبور حاوی ۱۱ ماده به شماره ثبت ۶۰ تقدیم مجلس شده است. در این گزارش ابتدا اهمیت موضوع، سپس سابقه موضوع و پس از آن در بخش سوم سازوکار رسیدگی به شکایات مورد بررسی قرار می‌گیرد و سرانجام در مورد هر یک از مواد لایحه علاوه‌بر توضیحات، پیشنهادهایی مطرح می‌شود.

---

۱. وزارت دارایی به موجب قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب ۱۳۵۳/۴/۲۴ به وزارت امور اقتصادی و دارایی تغییر نام یافته است.

۱. اهمیت موضوع

«قانون برگزاری مناقصات» در راستای شفافیت فرایند برگزاری مناقصات که اتفاقاً یکی از فرایندهای پیچیده و فسادبرانگیز عرصه مدیریت مالی بخش عمومی تلقی می‌شود در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۲۵ به تصویب رسید. براساس ماده (۷) این قانون باید به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار هیئت رسیدگی به شکایات تشکیل و اساسنامه آن به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

پیش‌بینی «هیئت رسیدگی به شکایات»، در کنار «کمیته فنی - بازرگانی»، «قیمت متناسب»، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات» از جمله تأسیس‌های حقوقی در قانون برگزاری مناقصات است که در راستای اهداف اصلی این قانون، یعنی افزایش کارایی، کاهش فساد و تسریع فرایند برگزاری مناقصات تلقی می‌شود.

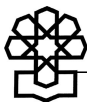
برای جلوگیری از اطاله رسیدگی در هیئت و به انجام رسیدن درست و سریع مناقصاتی که شبیه خطا یا انحراف در آنها بروز می‌کند، این هیئت باید فصل‌الخطاب تعیین چگونگی ادامه فرایند برگزاری مناقصه باشد. به لحاظ کارکردی این هیئت پیش از آنکه مرجع قضایی باشد، گروه خبره صلاحیت‌داری است برای تعیین سریع روش درست در فرایند برگزاری مناقصه. به عبارت دیگر کارکرد اصلی هیئت عبارت است از: اصلاح سریع عدم انطباق‌ها در فرایند برگزاری مناقصات.

لذا رویه‌های قضایی موجود از جمله تعدد ابلاغ و اخطار به طرفین، دادن مهلت موسع جهت تنظیم دفاعیه و تقدیم لوایح متقابل، فرصت استماع دفاع طرفین و شهادت شهود، تأمین دلیل، صدور دستور قرارهای موقت در دستور کار این هیئت نخواهد بود. چرا که چنین رویه‌ای در شرایط کنونی نیز کم و بیش جاری است. تأکید بر تشکیل چنین هیئتی در قانون برگزاری مناقصات به منظور رسیدگی سریع، فنی و الزام‌آور در «فرایند برگزاری مناقصات» است. طبیعی است که سایر جرائم و تضییع‌های احتمالی در مراجع ذی‌صلاح موجود قابل پیگیری است. برای رسیدن به اهداف فوق‌الذکر باید چارچوب تعیین شده برای اساسنامه بتواند پاسخ‌گوی سؤالات ذیل باشد:

• پرداخت هزینه‌های شکایت که برای جلوگیری از طرح شکایات واهی لازم است به چه شکلی باید صورت بگیرد؟

• در مواردی که هیئت با احتمال وقوع جرائم یا تخلفاتی مواجه می‌شود، بهترین روش ارجاع این جرائم یا تخلفات به مراجع ذی‌صلاح به چه نحو صورت می‌گیرد؟

• در صورت نیاز به تعدد و تکرار و تشکیل هیئت‌های متعدد، متولی ملی (فراگیر) این هیئت‌ها کدام است؟

- مرجع رسیدگی به تخلفات این هیئت‌ها کیست؟
- رویه‌های رسیدگی به تخلف در استان از چه دستورالعملی تبعیت خواهد کرد؟

۲. سابقه موضوع

در خصوص رفع اختلافات بین دستگاه اجرایی و طرف قرارداد در مناقصات اولین بار قانون‌گذار در آیین‌نامه معاملات دولتی - مصوب ۱۳۳۴ - مقرراتی را وضع کرد که به موجب تبصره ماده (۳۱) آن هرگاه در نوع جنس و مشخصات مورد تحویل بین اعضای کمیسیون (موضوع ماده (۳۰)) یا بین کمیسیون از یک طرف و پیمانکار از طرف دیگر اختلاف نظر حاصل شود، صورت جلسه طبق نظر اکثریت اعضای کمیسیون تنظیم و اقلیت یا پیمانکار نظر خود را ذیل صورت مجلس قید و مراتب به رئیس اداره مربوط ارجاع می‌شود. رئیس اداره مربوط مکلف است کمیسیونی از اشخاص دیگر به ترتیب مقرر در ماده (۳۰) و در صورت لزوم با حضور کارشناس، معین نماید تا با حضور پیمانکار به مورد اختلاف رسیدگی و رأی این کمیسیون ولو به اکثریت باشد قطعی خواهد بود.

براساس ماده (۳۹) آیین‌نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ نیز اختلافات ناشی از معاملات موضوع این آیین‌نامه که بین طرفین معامله ایجاد می‌شود در هیئتی مرکب از نماینده دستگاه مناقصه‌گزار و نماینده وزارت دارایی^۱ مطرح می‌شود. هیئت مذکور می‌تواند با طرف قرارداد توافق کند.

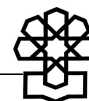
این توافق برای طرفین قابل اجرا و غیر قابل اعتراض است و در صورت عدم وصول توافق مدعی می‌تواند به دادگاه صلاحیت‌دار دادگستری مراجعه کند.

اما در قانون برگزاری مناقصات موضوع از سطحی مشابه «کنترل کیفیت»^۲ به سطحی مانند «تضمین کیفیت فراگیر»^۳ ارتقا یافته است. بنابراین برای رسیدگی و رفع مغایرت‌ها و عدم انطباق‌ها در طول اجرای فرایند برگزاری مناقصه، براساس تکلیف ماده (۷) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - هیئت رسیدگی به شکایات به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار تشکیل می‌شود و اساسنامه آن باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

۱. وزارت دارایی به موجب قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب ۱۳۵۳/۴/۲۴ به وزارت امور اقتصادی و دارایی تغییر نام یافته است.

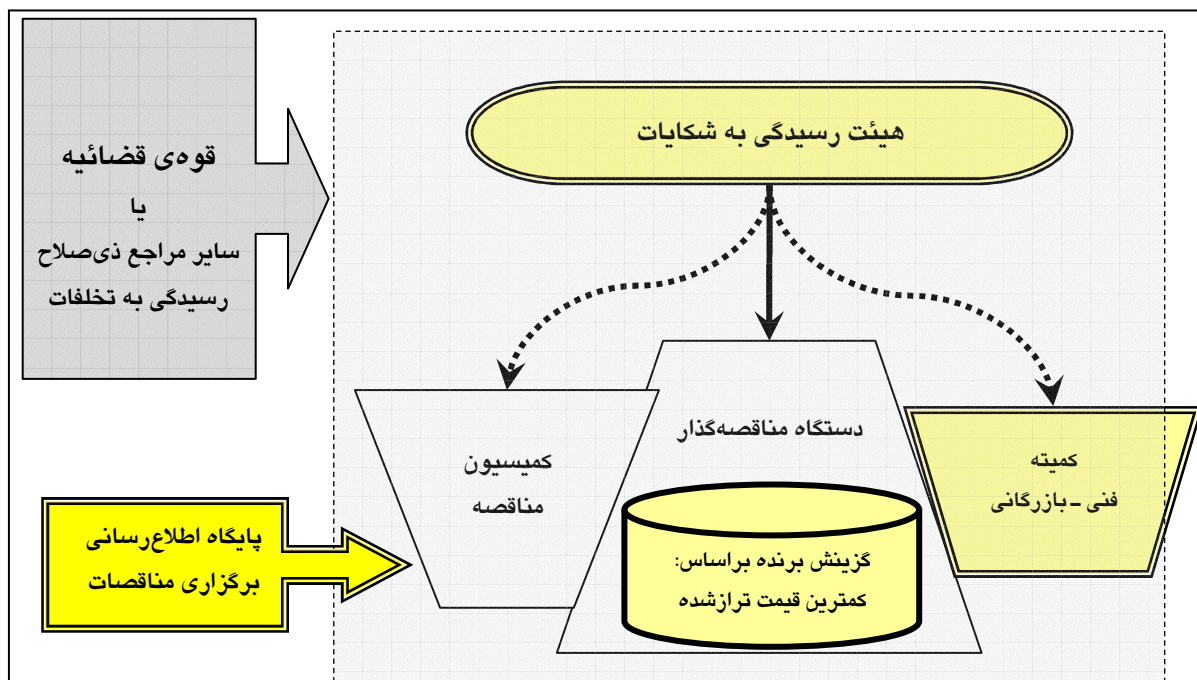
2. QC (Quality Control)

3. TQM (Total Quality Management)

۳. سازوکار رسیدگی به شکایات

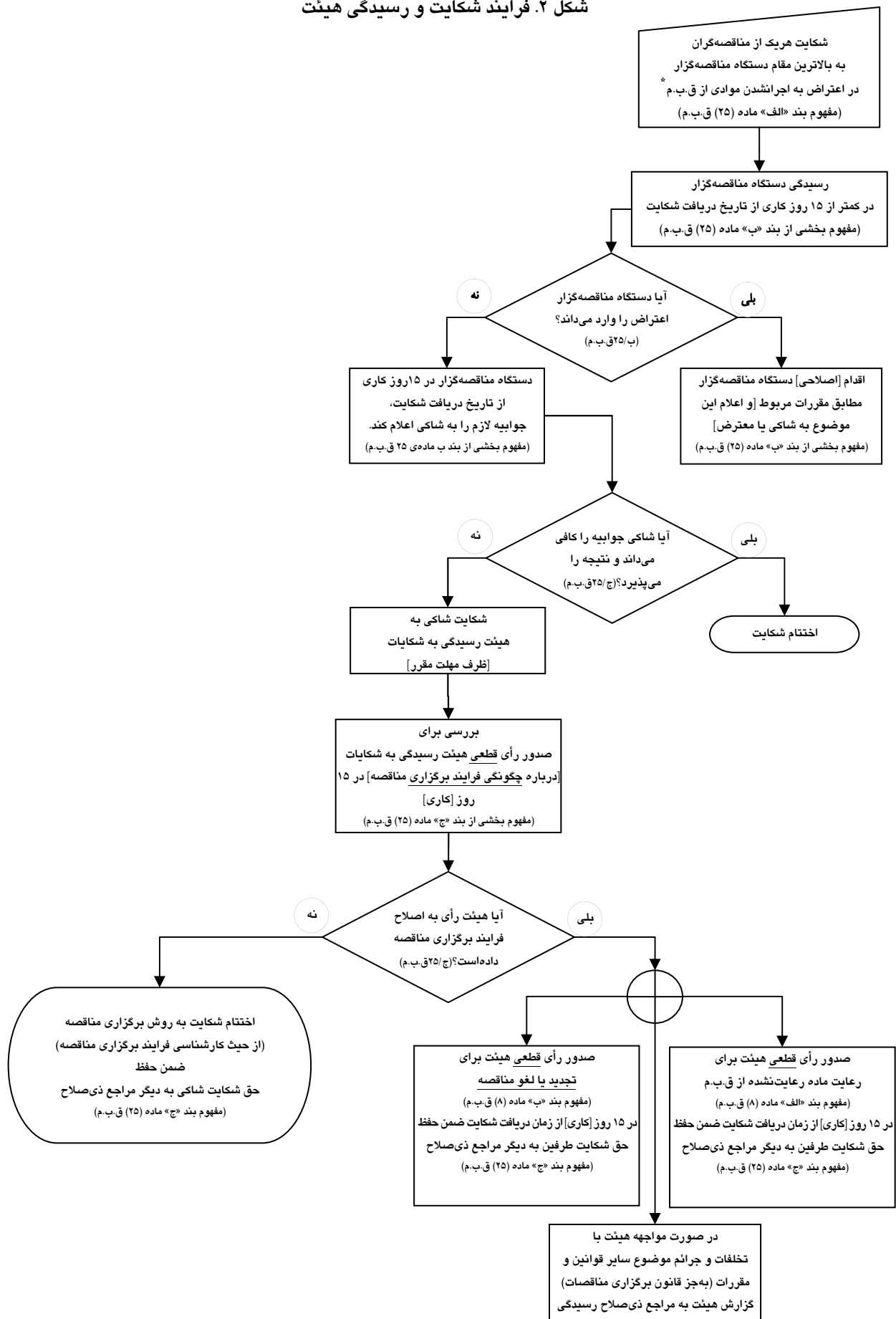
شکل ۱. نسبت هیئت رسیدگی به شکایات و سایر مراجع ذیصلاح قضایی با فرایند برگزاری مناقصه و سایر تأسیس‌های حقوقی قانون برگزاری مناقصات

در الگوی فوق قوه قضائیه به‌عنوان ناظری بر کل مجموعه بخش‌های اجرایی در جنب فرایند برگزاری مناقصه حضور دارد و باید توجه داشت که نباید نقش هیئت رسیدگی به شکایات با قاضی یا قوه قضائیه خلط شود. تفاوت ظریف در ماهیت و اقدامات «هیئت رسیدگی به شکایات» و «دادگاه» وجود دارد و توجه به شأن کارشناسی و رویکرد متکی به روش فرایند برگزاری مناقصه به منظور افزایش احتمال حصول کیفیت و قیمت مناسب از راه «کنترل و مدیریت فرایند» در کنار شأن دادجویی و دادستانی و رویکرد متکی به احقاق حق (نقش قضایی) لازم به نظر می‌رسد. اما در کنار این وجه افتراق باید به وجه اشتراک «هیئت» با «قضاوت» نیز توجه کرد. اصل وجودی این هیئت در اقتدار آن برای اصلاح فرایند جاری و تغییر جریان امور است. بر همین اساس احتمال کشش یا دعوت اعضای هیئت به روش‌های غیراخلاقی و مجرمانه کاملاً مطرح است. بدین ترتیب شرایط این هیئت از لحاظ قرار گرفتن در مواضع لغزش و مخاطره و دعوت‌های مکرر به روابط ناسالم، همانند قضاوت بسیار محتمل است. به همین سبب به مواردی مانند: ضرورت «شناخت سوابق مالی و معاملاتی» اعضای هیئت، «امنیت شغلی» و تأمین مالی آنان و نیز نظارت بر روابط مالی و اقتصادی آنها کاملاً ضروری است.

شکل ۲. فرایند شکایت و رسیدگی هیئت

* ق.ب.م: قانون برگزاری مناقصات.

۴. بررسی مواد و ارائه پیشنهادها

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
<p><u>ماده الحاقی (۱) - هدف و کاربرد:</u> <u>الف) هدف: این قانون به منظور تبیین و شفاف‌سازی ساختار و اصول هیئت رسیدگی به شکایات قانون‌برگزاری مناقصات به تصویب می‌رسد</u> <u>کاربرد: تمام مناقصه‌گرانی که به فرایند برگزاری مناقصات و میزان انطباق آن با مفاد قانون و آیین‌نامه‌های مقرر در آن قانون و فرایند ترک تشریفات مناقصات اعتراض داشته باشند می‌توانند شکایت خود را به نحو معین شده در این قانون در هیئت رسیدگی به شکایات مطرح کنند و هیئت مکلف است به صدور رأی در چارچوب همین قانون اقدام کند</u></p> <p><u>ماده الحاقی (۲) - تعاریف:</u> <u>معتراض: مناقصه‌گری که اعتراض خود نسبت به فرایند برگزاری مناقصه را به صورت مکتوب به رئیس دستگاه اعلام می‌کند</u> <u>شاکای: معترضی که پاسخ یا اقدام رئیس دستگاه به اعتراض خود را کافی ندانسته و لذا به هیئت رسیدگی به شکایات شکایت می‌کند</u></p>		

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
<p>دبیرخانه: معاونت فنی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی</p> <p>تجدید: تشخیص هیئت مبنی بر وقوع نقایصی همچون عدم رعایت مهلت قبول پیشنهادهای (موضوع بند «ب» ماده (۱۵) قانون برگزاری مناقصات) یا عدم درج معیارها و روش ارزیابی کیفی مصوب دستگاه در متن اسناد مناقصه (موضوع جزء ۸ بند «ب» ماده (۱۴) قانون برگزاری مناقصات) که جهت صحت برگزاری مناقصه، با ایجاد برخی تغییرات جزئی لازم می‌شود</p> <p>لغو: تشخیص هیئت مبنی بر وقوع اشکالات عمده (منظور از تغییرات عمده مواردی مانند تبدیل مناقصه یک مرحله‌ای به دو مرحله‌ای است). که در این حالت به منظور صحت برگزاری مناقصه لازم می‌شود برگزاری فرایند مناقصه با تغییرات اساسی به انجام برسد</p>		
<p>ماده (۱) - به منظور رسیدگی به اختلافات بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار، درباره اجرای فرایند برگزاری مناقصه و تطابق آن با هر یک از مواد «قانون برگزاری مناقصات» - مصوب ۱۳۸۳ - و صدور رأی سریع و قطعی درباره موضوع اختلاف، «هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات» در دو سطح هیئت مرکزی و استانی تشکیل می‌شود، که در این قانون به اختصار «هیئت» نامیده می‌شوند</p> <p>تبصره «۱» - در صورتی که هیئت‌های رسیدگی به</p>	<p>البته مطالعات میدانی و آماری برای تعیین میزان مراجعات آتی به هیئت‌ها انجام نشده است و بسیار محتمل است که جواز تشکیل یک و تنها یک هیئت در سطح استان‌ها، در عمل «فرایند برگزاری مناقصات» را با مشکل تأخیر در صدور رأی قطعی کارشناسی مواجه کند. لذا پیش‌بینی هیئت‌های کارشناسی (به تناسب کارهای آتی) می‌تواند از انسداد این مجرای قانونی پیشگیری کند</p> <p>درباره طبقه‌بندی و تفکیک حوزه اختیار هیئت‌های هریک از استان‌ها و هیئت مرکزی دو رویکرد عمده وجود دارد:</p>	<p>ماده (۱) - به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار، مربوط به اجرا نشدن هر یک از مواد قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات، موضوع ماده (۷) قانون یادشده که در این قانون به اختصار «هیئت» نامیده می‌شود، در مرکز کشور و هر یک از استان‌ها تشکیل می‌شود</p>

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
<p>شکایات به دلیل تراکم شکایات قادر به رسیدگی به شکایات در موعد مقرر نباشند می‌توانند هیئت کارشناسی با حفظ مسئولیت برای انجام کار تشکیل دهند. حوزه رسیدگی هیئت‌های استانی محل جغرافیایی دستگاه مناقصه‌گزار و حوزه رسیدگی هیئت مرکزی اختلافات هیئت‌های استانی و مناقصات دستگاه‌های اصلی (ستادی یا مرکزی) است</p> <p>تبصره «۲» - عدم پاسخ‌گویی هیئت‌های رسیدگی به شکایات به شکای در مهلت مقرر در قانون تخلف محسوب می‌شود و طبق مقررات پیگرد قانونی دارد</p>	<p>۱. تقسیم‌بندی براساس منطقه</p> <p>۲. تقسیم‌بندی براساس اعتبار</p> <p>تقسیم‌بندی براساس منطقه سهولت اجرایی ایجاد می‌کند. مثلاً هیئت سه نفره مجری طرح‌های ملی چابهار که دستگاه ملی است ناچار نیست عنداللزوم به تهران مراجعه کند. اما در برخی موارد خاص مانند تأسیس شعبه دانشگاه تهران در رشت شاید مشکل‌ساز باشد</p> <p>تقسیم‌بندی اعتباری در مورد طرح‌های عمرانی مناسب‌تر به نظر می‌رسد. اما در سایر موارد مانند بنیادها و... خیر</p> <p>در مجموع شناسایی هیئت مربوطه و پیگیری امور در قالب تقسیم‌بندی منطقه‌ای آسان‌تر است</p>	<p>ماده (۲) - در مرکز و هر یک از استان‌ها هیئت با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:</p> <p>الف) اعضای هیئت مرکزی که برای رسیدگی به مناقصاتی که با اعتبارات ملی برگزار می‌شود عبارتند از:</p>
<p>اعضای هیئت مرکزی عبارتند از:</p> <p>۱. نماینده تام‌الاختیار معاون فنی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور،</p> <p>۲. نماینده تام‌الاختیار اتاق بازرگانی صنایع و معادن،</p> <p>۳. فرد مطلع و متخصص با حکم رئیس دیوان عدالت اداری</p>	<p>• افزایش تعداد اعضا و گسترش آن به سطوح بالای سازمانی، منجر به ایجاد موانع و مشکلات اساسی در تشکیل جلسه، تأخیر در آن و در نهایت غیراجرایی شدن آن است</p> <p>• نماینده دستگاه ذی‌ربط (ردیف یک) در هیئتی که باید به شکایت از آن دستگاه رسیدگی و صدور رأی کند نمی‌تواند بی‌طرفانه باشد</p>	<p>۱. نماینده وزیر یا دستگاه مستقل ذی‌ربط،</p> <p>۲. معاون ذی‌ربط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور،</p> <p>۳. معاون هزینه و خزانه‌دار کل کشور وزارت امور اقتصادی و دارایی،</p> <p>۴. نماینده تشکل صنفی مربوط با توجه به نوع مناقصه و با دعوت قبلی (حسب مورد)،</p>

پیشنهادات	توضیحات	متن لایحه
	<p>• اکثر اعضای پیشنهادی به نوعی دولتی محسوب می‌شوند</p> <p>• در مورد نگارش جزء ۴ باید توجه کرد که:</p> <p>اولاً ذکر عبارت «با دعوت قبلی (حسب مورد)» در انتهای بند «۴» و به دنبال « نماینده تشکل صنفی مربوط با توجه به نوع مناقصه» نامناسب است. این ماده به ترکیب هیئت اشاره کرده است و نه به چگونگی حضور که با دعوت باشد یا بدون دعوت. ذکر این عبارت علاوه بر اینکه از نظر نگارش قانون درست نیست این شبهه را نیز به ذهن متبادر می‌کند که این عضو حضوری، وابسته به دعوت دارد و در صورت عدم دعوت قابل حذف می‌باشد</p> <p>ثانیاً مگر سایر اعضا حسب نوع مناقصه تغییر می‌کنند؟ مثلاً معاون وزارت امور اقتصادی و دارایی حسب تغییر مناقصه‌گزار از «وزارتخانه» به «شرکت»، از معاون هزینه به معاون شرکت‌ها تغییر می‌کند؟ باید توجه داشت که این اعضا متخصص «موضوع» مناقصه نیستند، ایشان متخصص فرایند برگزاری مناقصه هستند و برای موضوع مناقصه می‌توانند به هر تعداد کارشناس به جلسه دعوت کنند</p> <p>• ترکیب مندرج در لایحه نتیجه‌اش در ماده (۷) این لایحه بروز کرده است که رأی هیئت بین ۱۰ روز تا ۳۰ و گاهی تا ۶۰ روز زمان خواهد برد. البته با توجه به تعدد و اشتغال</p>	<p>۵. معاون حقوقی معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور</p>

پیشنهادهای	توضیحات	متن لایحه
	اعضای پیشنهادی در عمل هیئت ناگزیر می‌شود از اختیارات تطویل و تمدید خود استفاده کند و در نهایت صدور رأی هیئت معمولاً ۲ ماهه باشد که این برای مناقصاتی که مجموع مدت اعتبار پیشنهادهایشان علی‌الاصول ۳ ماهه است، زمانی بسیار طولانی محسوب می‌شود	
<u>تبصره «۱» - در صورت نیاز، به تشخیص و معرفی مراجع مندرج در این ماده هیئت‌های کارشناسی در مرکز هر استان و با حفظ مسئولیت توسط هیئت استان براساس حجم شکایات واصله، تشکیل می‌شود</u>	برای اعضای کمیسیون شرط لازم خبرگی و صلاحیت در شناخت فرایند برگزاری مناقصه است و شرط کافی سلامت سوابق و روابط مالی و اداری و استقلال رأی و عمل و امکان حضور سریع در تمامی جلسات رسیدگی ظرف ۱۵ روز کاری. لذا هیئت‌ها می‌توانند با حفظ مسئولیت هیئت‌های کارشناسی تشکیل و نتیجه را سریعاً اعلام نمایند	تبصره «۱» - در صورت نیاز به تشکیل هیئت‌های متعدد در مرکز با توجه به حجم شکایات واصله اعضای موضوع بندهای «۲»، «۳» و «۵» می‌توانند نماینده خود را در سطح حداقل مدیرکل جهت تشکیل هیئت‌های متعدد معرفی نمایند
—	این موضوع در بخش تعاریف متن پیشنهادی بیان شده است	تبصره «۲» - دبیرخانه هیئت مرکزی در حوزه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تشکیل می‌گردد
ب) اعضای هر یک از هیئت‌های استانی عبارتند از: ۱. نماینده تام‌الاختیار معاون فنی استانداری، ۲. نماینده تام‌الاختیار اتاق بازرگانی، صنایع و معادن در استان مربوطه، ۳. فرد مطلع و متخصص با حکم رئیس دادگستری استان		ب) اعضای هیئت هر یک از استان‌ها برای رسیدگی به مناقصاتی که با اعتبارات استانی برگزار می‌شود عبارتند از: ۱. معاون امور عمرانی استاندار، ۲. رئیس دستگاه مناقصه‌گزار، ۳. رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان، ۴. رئیس تشکل صنفی مربوط با توجه به نوع مناقصه و با دعوت قبلی حسب مورد، یک نفر حقوق‌دان به انتخاب معاون امور عمرانی استانداری،

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
—	—	تبصره - دبیرخانه هیئت استان در حوزه معاونت امور عمرانی استانداری تشکیل می‌گردد
ماده (۳) - جلسات هیئت با شرکت هر ۳ عضو آن رسمیت می‌یابد و مصوبات هیئت با حداقل دو رأی موافق اعضای حاضر معتبر خواهد بود	این ماده تابعی از بندهای قبلی است. لذا باید اصلاح گردد	ماده (۳) - جلسات هیئت با شرکت حداقل چهار نفر از اعضا رسمیت می‌یابد و مصوبات هیئت با حداقل سه رأی موافق اعضای حاضر معتبر خواهد بود
ماده (۴) - هیئت موظف است اصحاب دعوی را برای شرکت در جلسه رسیدگی و ادای توضیحات (بدون حق رأی) دعوت کند. هیئت می‌تواند از سایر دستگاه‌های اجرایی یا اشخاص حقوق‌دان یا صاحب‌نظر یا خبره جهت مشورت (بدون حق رأی) برای شرکت در جلسه دعوت کند. در هر حال عدم حضور هر یک از افراد مزبور مانع رسیدگی و صدور رأی از طرف هیئت نخواهد شد	توجه به حقوق طرف دعوی (مناقصه‌گزار) در این ماده باید تأمین می‌شد. یعنی در این ماده نیز نماینده مناقصه‌گزار دارای «حق» ادای توضیحات لازم می‌شد. حال آنکه در متن لایحه، مناقصه‌گزار از این ماده (در جایگاه طرف دعوی) حذف شده است البته در مواد قبلی مناقصه‌گزار خود به‌عنوان داور (عضو هیئت رسیدگی به شکایات) مطرح شده بود که این امر منطقی به نظر نمی‌رسد	ماده (۴) - هیئت موظف است نماینده مدعی را جهت شرکت در جلسه رسیدگی به‌منظور ادای توضیحات لازم (بدون حق رأی) دعوت کند هیئت می‌تواند از سایر دستگاه‌های اجرایی یا اشخاص حقوق‌دان یا صاحب‌نظر یا خبره جهت مشورت (بدون حق رأی) برای شرکت در جلسه دعوت کند و در هر حال عدم حضور هر یک از افراد مذکور مانع رسیدگی و صدور رأی از طرف هیئت نخواهد بود
	تعیین و تصریح حوزه اختیار هیئت امری کاملاً ضروری و ذکر برخی از موارد مهم یا محل تردید نیز بسیار مفید است. برخی از قوانین به موضوع مناقصه مربوط است اما به فرایند آن مربوط نیست، باید از خلط مبحث جلوگیری کرد «سایر مقررات قانونی مربوط» قابل تفسیر و توسیع و محل اشکال خواهد بود	ماده (۵) - هیئت صلاحیت و اختیار رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هر یک از مواد قانون برگزاری مناقصات و سایر مقررات قانونی مربوط از جمله موارد زیر را دارد:

متن لایحه	توضیحات	پیشنهادها
الف) شرکت افراد دیگر در ترکیب کمیسیون مناقصه به جای اعضای مندرج در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳	باید به نحوی بیان شود که تلقی منع شرکت یا حضور فیزیکی در جلسات گشایش پاکت‌ها ایجاد نشود باید روشن شود که منظور از شرکت، حق رأی (یا تأثیرگذاری به هر نحو دیگر) در تصمیمات کمیسیون است	الف) دخالت یا تأثیر افراد دیگر در ترکیب یا تصمیم کمیسیون مناقصه به جای اعضای مندرج در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ به هر نحو ممکن
ب) عدم رعایت مقررات مربوط از طرف کارگروه فنی بازرگانی در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران	نکات ضروری تنها مقررات نیست. کارگروه فنی بازرگانی باید تمام ضوابط مندرج در اسناد مناقصه را نیز رعایت کند این مسائل نیز تنها مربوط به «ارزیابی کیفی مناقصه‌گران» نیست باید در «ارزیابی فنی پیشنهادها» نیز رعایت شود لفظ کارگروه گرچه فارسی و از لفظ کمیته بهتر است اما برای خودداری از تشبث و خلط معانی بهتر است همان لفظ مندرج در قانون برگزاری مناقصات یعنی «کمیته» به کار رود	ب) عدم رعایت مقررات یا ضوابط مربوط از طرف کمیته فنی - بازرگانی در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران یا <u>ارزیابی فنی پیشنهادها</u>
ج) عدم رعایت هر یک از موارد مذکور در ماده (۶) قانون برگزاری مناقصات توسط کمیسیون مناقصه	توضیح: ماده (۶) - اهم وظایف کمیسیون: تشکیل جلسات کمیسیون، بررسی پیشنهادهای از نظر ارزیابی شکلی، تعیین پیشنهادهای قابل قبول، ارجاع بررسی فنی به کمیته. تعیین برندگان اول و دوم. تنظیم صورت‌جلسات مناقصه. تصمیم درباره تجدید یا لغو	_____
د) انتشار فراخوان مناقصه عمومی در کمتر از دو نوبت در روزنامه‌های کثیرالانتشار کشوری یا استان مربوط	چون کسی که اسناد را دریافت نکرده است طبق تعریف مناقصه‌گر نیست لذا نمی‌تواند به هیئت شکایت کند. این مفهوم در تبصره انتهای ماده الحاقی بعد (پیش از ماده (۶)) بیان شده است	

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
ه) اعمال تبعیض در تحویل یا تشریح اسناد یا کسری آنها در مقایسه با سایر مناقصه‌گران	با تغییرات جزئی، کامل و اصلاح می‌شود	ه) اعمال تبعیض در تحویل اسناد یا کسری آنها در مقایسه با اسناد تحویلی به سایر مناقصه‌گران
و) عدم رعایت حداقل مهلت‌های ده روز و یک ماه در قبول پیشنهادها به ترتیب در مورد مناقصه داخلی و بین‌المللی از آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه	اصلاح جزئی نگارشی	و) عدم رعایت حداقل مهلت ده روز و یک ماه در قبول پیشنهادها به ترتیب در مورد مناقصه داخلی و بین‌المللی از آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه
	—	ز) گشایش پیشنهاد مناقصه‌گران در خارج از زمان مکان مقرر
	—	ح) عدم رعایت ترتیبات باز کردن پاکت‌های مناقصه
ط) هرگونه قصور در اطلاع‌رسانی که منجر به عدم امکان حضور مناقصه‌گران در هر یک از جلسات گشایش پاکت‌ها بشود	زمان و مکان گشایش پیشنهاد (جزء ۴ بند «ب» ماده (۱۸)) از قبل اعلام می‌شود و طبق بند «ج» ماده (۱۸) در مناقصات دو مرحله‌ای ممکن است بعداً اعلام و دعوت صورت گیرد. لذا «دعوت از مناقصه‌گران یا نمایندگان آنها برای گشایش پیشنهاد مالی» فقط در مناقصات دو مرحله‌ای معنا دارد	ط) عدم دعوت از مناقصه‌گران یا نمایندگان آنها جهت حضور در جلسه گشایش پیشنهادها مالی
ی) شکایت مناقصه‌گران از تبانی بین مناقصه‌گران با یکدیگر یا بین مناقصه‌گران با مناقصه‌گزار	از آنجا که طبق جزء ۵ بند «ب» ماده (۲۴) قانون برگزاری مناقصات، مناقصه‌گزار رأساً و از طریق تشخیص کمیسیون مناقصه مبنی بر تبانی بین مناقصه‌گران می‌تواند کل مناقصه را لغو کند، لذا نیازی به شکایت مناقصه‌گزار به هیئت در این خصوص وجود ندارد و این امر باید تصریح شود	ی) تبانی بین مناقصه‌گران با یکدیگر یا بین مناقصه‌گران با مناقصه‌گزار
	—	ک) تفکیک اقلامی که به‌طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می‌شوند توسط مناقصه‌گزار برای تغییر حد نصاب معاملات

متن لایحه	توضیحات	پیشنهادها
ل) اعمال تبعیض بین مناقصه‌گران در ارجاع کار و انجام معامله به وسیله مناقصه‌گزار	—	—
م) انعقاد قرارداد با مناقصه‌گران فاقد صلاحیت	موضوع به‌نحو کلی بیان شده است، در واقع باید خدشه و اشکال در «ارزیابی کیفی» مورد شکایت قرارگیرد. ولی ذکر این عبارت کلی نیز ضروری ندارد مگر (اندکی تطویل متن) که مهلت اعتراض به ارزیابی کیفی را محدود کرده باشیم	
		<u>بند الحاقی یک:</u> ارائه پیشنهادهای جداگانه از سوی مناقصه‌گرانی که طبق اسناد و مدارک مثبت‌ه دارای ماهیت یا منافع واحد باشند
		<u>بند الحاقی ۲:</u> ارائه پیشنهاد از سوی مناقصه‌گری که طبق اسناد و مدارک مثبت‌ه دارای ماهیت یا منافع مشترک با مناقصه‌گزار باشد
ن) وجود هر نوع ابهام یا ایرادی که بر صحت مناقصه لطمه وارد کند، به‌جز موارد مندرج در تبصره «۱» ماده (۸) قانون برگزاری مناقصات		
تبصره - مراجعه به هیئت منوط به این است که مناقصه‌گر ابتدا در قالب ماده (۲۵) قانون برگزاری مناقصات اعتراض خود را تسلیم نموده باشد و پس از رسیدگی و دریافت جوابیه کماکان به اعتراض خود باقی باشد	همین رویکرد و شرط، دلیل عدم تساوی حقوقی مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار است این تبصره نسبت به شرایط عدم پاسخ‌گویی دستگاه سکوت کرده است و لازم است برای این حالت نیز تعیین تکلیف شود همچنین برای جلوگیری از اتلاف وقت توسط معترض و معلق نگهداشتن فرایند مناقصه نیز لازم است برای رجوع	<u>تبصره «۱» -</u> مراجعه به هیئت منوط به این است که مناقصه‌گر ابتدا در قالب ماده (۲۵) قانون برگزاری مناقصات اعتراض خود را به بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار تسلیم نموده باشد و پس از رسیدگی و دریافت جوابیه کماکان به اعتراض خود باقی باشد یا اینکه علی‌رغم انقضای مهلت ۱۵ روز پاسخ

پیشنهادات	توضیحات	متن لایحه
<p>رسمی از طرف دستگاه دریافت نکرده باشد در هریک از دو حالت معترض ۱۰ روز کاری برای مراجعه به هیئت مهلت دارد</p>	<p>معارض به هیئت نیز مهلت معینی در نظر گرفته شود</p>	
<p>تبصره «۲» - در صورتی که طی فرایند رسیدگی به شکایات برای هیئت روشن شود که میان مناقصه‌گران (اعم از اینکه با اطلاع مناقصه‌گزار بوده باشد یا بدون آن) تبانی صورت گرفته است ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه تمامی تبانی‌کنندگان به نفع دستگاه ضبط می‌شود. هر یک از کارکنان دستگاه مناقصه‌گزار که در تبانی اطلاع یا معاونت داشته به مراجع ذی‌صلاح معرفی می‌شود</p>		
<p>ماده الحاقی: هیئت صلاحیت رسیدگی به اعتراضات زیر را ندارد:</p>	<p>لازم است که در کنار موارد صلاحیت رسیدگی موارد عدم صلاحیت رسیدگی نیز ذکر شود</p>	
<p>الف) معیارها و روش‌های ارزیابی تبصره - منظور آن دسته از معیارها و روش‌های ارزیابی کیفی و فنی است که در اسناد مناقصه اعلان شده باشد</p>	<p>در جزء ۱ تبصره «۱» ماده (۸) قانون برگزاری مناقصات «معیارها و روش‌های ارزیابی پیشنهادها» به‌عنوان موارد عدم شمول رسیدگی آمده است. اشکال این است که در مورد معیارها و روش‌های ارزیابی فنی (پیشنهادها) امکان شکایت لغو شده است اما در جزء ۸ بند «ب» ماده (۱۴) قانون مزبور عبارت «معیارها و روش ارزیابی کیفی مناقصه‌گران» بخشی از اسناد مناقصه ذکر شده است. با یک تبصره توضیحی اولاً باید این تباین و اختلاف مرتفع گردد و ثانیاً درخصوص هر دو مورد معیارها و روش‌های</p>	

متن لایحه	توضیحات	پیشنهادها
	ارزیابی کیفی حکم واحدی صادر شود و شرط عدم استماع شکایت این است که شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی در خصوص اعمال اختیار دستگاه به‌درستی صورت پذیرد	
		ب) ترجیح پیشنهاددهندگان داخلی به نحوی که در اسناد مناقصه قید شده است
	اگر روز پایان اعتبار پیشنهادها را روز اعلام نتیجه فرض کنیم، معترض می‌تواند تا ۱۰ روز کاری اعتراض خود را اعلام کند و تا ۱۵ روز کاری پس از آن منتظر پاسخ دستگاه بماند. این ۲۵ روز کاری پس از پایان اعتبار پیشنهادها حداقل برابر ۲۹ روز تقویمی خواهد بود. این بند به شرطی که اولاً نتیجه در روز پایان اعتبار پیشنهادها اعلان شود و ثانیاً در ایام پس از اعلان، تعطیلاتی غیر از جمعه وجود داشته باشد، می‌تواند حق مناقصه‌گر را تضییع کند	ج) اعتراضاتی که یک ماه پس از اعتبار پیشنهادها به هیئت ارسال شده باشد
		<u>تبصره - ادعای اشخاصی که به دلیل عدم رعایت ضوابط انتشار یا ارسال فراخوان از شرکت در مناقصه محروم شده‌اند توسط رئیس دستگاه رسیدگی می‌شود و به هیئت ارجاع نخواهد شد</u>
ماده (۶) - مدعی مکلف است با رعایت تبصره «۱» ماده (۸) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - شکایت خود را به همراه مدارک و مستندات به دبیرخانه هیئت تسلیم نماید. در صورت ناقص بودن مدارک، مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار موظفند اطلاعات و مدارک مورد	- چون تبصره «۱» ماده (۸) در پیشنهاد فوق اصلاح و تکمیل شده است ذکر نام آن تبصره ضرورتی ندارد، بلکه مایه تشتت است - اگر مدارک برای رسیدگی ضروری است، رسیدگی بدون آن مدارک البته محل اشکال است	ماده (۶) - تمهیدات رسیدگی: الف) معترض مکلف است شکایت خود را به همراه مدارک و مستندات به دبیرخانه هیئت تسلیم نماید ب) دبیرخانه هیئت مکلف است بلافاصله پس از وصول شکایت، یا دریافت آن را کتباً تأیید کند یا در صورت عدم

پیشنهادها	توضیحات	متن لایحه
<p>صلاحیت رسیدگی، هیئت ذیصلاح را به شاکی معرفی نماید (ج) دبیرخانه هیئت مکلف است ظرف ۴ روز کاری از زمان قبول شکایت، زمان تشکیل جلسه رسیدگی را که بین ۵ تا ۱۰ روز کاری آینده خواهد بود به تمام اصحاب دعوی اعلام و از آنان برای شرکت در جلسه دعوت کند. در این اعلام کلیه مدارک و مستندات مورد نیاز هیئت نیز باید به دعوت‌شدگان اعلام شود</p> <p>د) طرفین مکلفند که تمامی مستندات مورد نیاز را تا پیش از تشکیل جلسه رسیدگی، به هیئت ارائه نمایند</p> <p>تبصره - خودداری شاکی از ارائه مستندات به هیئت رسیدگی به مفهوم انصراف از شکایت و منتفی بودن آن است. لیکن خودداری مناقصه‌گزار یا دیگران از ارائه اطلاعات و مدارک و مستندات به هیئت (برای رسیدگی به شکایت شاکی) مصداق نقض قانون بوده و قابل پیگیری در مراجع ذیصلاح می‌باشد</p>	<p>- در صورت نیاز به مدارک، ظرف هفت روز اداری از زمان اخطار برابر ۸ روز تقویمی یا بیشتر می‌شود، از آنجا که زمانی هم برای اخطار باید در نظر گرفت یعنی هیئت نمی‌تواند قبل از ۱۰ روز از زمان شکایت تشکیل جلسه بدهد. این مدت زمانی جهت تسریع در رسیدگی مناسب به نظر نمی‌رسد</p>	<p>درخواست را حداکثر ظرف هفت روز اداری از تاریخ وصول اخطار دبیرخانه در اختیار دبیرخانه قرار دهند. در هر حال هیئت پس از انقضای مدت مذکور شروع به رسیدگی می‌کند</p>
<p>ماده (۷) - هیئت موظف است ظرف مدت مقرر در ماده (۶)، نخستین جلسه رسیدگی به شکایت را تشکیل دهد و رأی خود را تا ۱۵ روز کاری از زمان دریافت شکایت صادر و ابلاغ کند</p>	<p>- با توجه به نقد و بررسی ماده قبل، رأی هیئت از ۱۰ روز تا ۳۰ روز پس از اخطار و در صورت تمدید تا ۶۰ روز پس از اخطار صادر می‌شود که این زمان برای برگزاری مناقصات زیاد به نظر می‌رسد. البته ترکیب پرتعداد و پرمشغله پیش‌بینی شده در لایحه تقدیمی خود به خود این مشکل را ایجاد کرده بوده است. چاره این مشکلات تغییر ترکیب هیئت است که پیشنهاد شده است</p>	<p>ماده (۷) - هیئت موظف است ظرف یک ماه پس از انقضای مهلت اخطار موضوع ماده (۶) به شکایات واصل شده رسیدگی و رأی لازم را صادر و ابلاغ کند. هرگاه به تشخیص هیئت به مدت زمان بیشتری نیاز باشد، حداکثر تا یک ماه دیگر قابل تمدید است</p>

متن لایحه	توضیحات	پیشنهادها
	<p>- با تمام تمهیدات برای تسریع رسیدگی، موارد استثنایی جهت تشکیل جلسات بعدی باید پیش‌بینی شود، با حداقل ایجاد توقف در فرایند مناقصه</p>	<p>تبصره - در صورت نیاز به توقف جریان ارجاع کار به‌منظور بررسی بیشتر موضوعات، هیئت می‌تواند با رأی اکثریت اعضا به مدت ۵ تا حداکثر ۱۰ روز کاری فرایند ارجاع کار را متوقف نماید. تمدید مهلت توقف برای دفعات بعد فقط به اتفاق آرای اعضای هیئت مجاز است</p>
<p>ماده (۸) - چنانچه هیئت در جریان رسیدگی یا خاتمه آن تعقیب جزایی یا اداری را ضروری تشخیص دهد، دبیرخانه هیئت موظف است مراتب را جهت رسیدگی به اتهام مربوط به جرم یا تخلف انجام شده حسب مورد به مراجع قضایی ذی‌صلاح یا هیئت رسیدگی به تخلفات اداری مربوط اعلام کند تا خارج از نوبت رسیدگی شود. رسیدگی موضوع این ماده مانع رسیدگی هیئت در اجرای این قانون و صدور رأی توسط آن ظرف مهلت مقرر نخواهد بود</p>	<p>لفظ «انجام شده» نوعی حکم به مجرمیت است، در حالی‌که در اینجا فقط اتهام (احتمال جرم) مطرح است. لذا لفظ «مزبور» شایسته‌تر است. یا «... اتهام مربوطه به هر جرم یا تخلف احتمالی را حسب مورد به ...»</p>	<p>—</p>
<p>ماده (۹) - هیئت می‌تواند رأی خود را مبنی بر لغو مناقصه برگزار شده یا تجدید آن صادر کند، در این صورت مناقصه‌گزار موظف است مراتب را با رعایت مفاد ماده (۲۲) قانون برگزاری مناقصات به اطلاع همه مناقصه‌گران برساند</p>	<p>یکی از شقوق رأی هیئت «رد شکایت» خواهد بود که چون این حالت بدیهی است ذکر آن ضرورت ندارد اما حد یا سقف اختیار هیئت لازم است که قید شود</p>	<p>ماده (۹) - هیئت می‌تواند رأی خود را مبنی بر لغو مناقصه برگزار شده یا تجدید آن صادر کند هر نوع اقدام بعدی توسط دستگاه مناقصه‌گزار از جمله اطلاع رسانی نتیجه شکایات و رأی هیئت (اعم از «رد شکایت»، «تجدید مناقصه» یا «لغو مناقصه») به مناقصه‌گران، طبق مفاد قانون برگزاری مناقصات خواهد بود</p>

پیشنهادات	توضیحات	متن لایحه
<p>تبصره «۱» - در صورتی که قرارداد مربوط به معامله مورد اعتراض، منعقد شده باشد و هیئت شکایت را وارد تشخیص دهد، موظف است در رأی صادره به صراحت نسبت به تعلیق، فسخ یا انعقاد قرارداد اعلام نظر نماید</p> <p>تبصره «۲» - هرگاه هیئت بنابر تقصیر مناقصه‌گزار نسبت به اجرای موارد مقرر در قانون برگزاری مناقصات رأی به تجدید یا لغو مناقصه صادر نماید، میزان خسارتی را که از تجدید یا لغو مناقصه متوجه شرکت‌کنندگان در مناقصه می‌گردد تعیین می‌کند و دستگاه مناقصه‌گزار مکلف به پرداخت آن به شرکت‌کنندگان از محل اعتبارات طرح خواهد بود</p>	<p>- موضوع فقط مناقصه نیست، ترک تشریفات و خرید خدمات مشاوره هم هست</p> <p>- حالات پیش روی قرارداد تنها توقف یا ادامه کار نیست، این بیان ویژه عقود عهده‌ی است و نگارش جمله باید عقود تملیکی را نیز شامل شود</p>	<p>تبصره - در صورتی که در اثر مناقصه برگزار شده قرارداد شروع کار با برنده مناقصه منعقد شده باشد و هیئت شکایت را وارد تشخیص دهد، موظف است در رأی صادره به صراحت نسبت به توقف یا ادامه کار اعلام نظر نماید</p>
<p>تبصره «۲» - رأی هیئت در خصوص چگونگی فرایند برگزاری مناقصه قطعی و لازم‌الاجراست و مراحل بعدی کار براساس این رأی روال خود را طی می‌کند. هر شخصی که به این روال اعتراض داشته باشد ضمن تمکین به آن می‌تواند به مراجع ذی‌صلاح دیگر شکایت کند</p>	<p>- هیئت طبق ماهیت خود به رسیدگی و صدور رأی سریع اقدام می‌کند، این امر نباید با «حق» رجوع به مراجع قضایی مغایرت ایجاد کند لذا ذکر صریح این مهم ضروری است</p> <p>در لایحه به قطعیت احکام صادرشده از سوی هیئت و لازم‌الاجرا بودن آن به‌طور صریح توجه نشده‌است</p>	
<p>تبصره «۳» - خودداری از اجرای رأی هیئت پیگرد قانونی خواهد داشت</p>	<p>- ضمانت اجرایی لازم برای این قانون ضروری است</p>	
		<p>ماده (۱۰) - کلیه دستگاه‌های مندرج در بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات مشمول مفاد این قانون می‌باشند</p>

متن لایحه	توضیحات	پیشنهادها
	اطلاع‌رسانی شکایات از اجزای مهم فرایند برگزاری مناقصات است	<u>ماده الحاقی (۱) - دستگاه مناقصه‌گزار مکلف است متن شکایت ارجاع‌شده به هیئت، عناوین مستندات درخواستی هیئت و متن رأی نهایی صادره را در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر نماید</u> <u>تبصره - دبیرخانه موظف به تطابق یا عدم تطابق مندرجات پایگاه است اما در هر صورت مسئولیت صحت مطالب با دستگاه مناقصه‌گزار است</u>
	هماهنگی و تعادل و وحدت آرا بخشی از عدالت برای جلوگیری از برخورد سلیقه‌ای ضروری است نظام رسیدگی در سیستم‌های قضایی و شبه‌قضایی، مبتنی بر تخصص و درجه‌بندی محاکم از حیث صلاحیت و مرتبه رسیدگی است. برای وحدت رویه، وجود نهاد عالی به‌منظور رسیدگی به آرای صادرشده از سوی هیئت‌ها ضروری است	<u>ماده الحاقی (۲) - در صورت تفاوت آرای هیئت‌های مختلف در موضوع واحد، برای حصول وحدت رویه، رأی نهایی برای رعایت کلیه هیئت‌ها توسط هیئت مرکزی مشخص می‌شود</u>
<u>ماده (۱۱) - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف سه ماه پس از ابلاغ بنابه پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</u>		<u>ماده (۱۱) - آیین‌نامه اجرایی این قانون برای تعیین میزان و نحوه پرداخت هزینه شکایت، نحوه دعوت به جلسه، درخواست مستندات، نحوه رسیدگی و ابلاغ رأی و نیز میزان و نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیئت‌ها ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون بنابه پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</u>

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۹۲۸۷-۲

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «لایحه اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزارى مناقصات» (گزارش دوم - ویرایش اول)

Report Title:

نام دفتر: مطالعات برنامه و بودجه (گروه بودجه)

تهیه و تدوین: شهرام حلاج

مدیر مطالعه: علی پناهی

ناظر علمی: محمد قاسمی

همکاران: یحیی مزروعی، سعید حاتمی زاده

همکاران خارج از مرکز: نصرالله حقوقی، کامران باغلی

اظهار نظر کنندگان خارج از مرکز: محمدرضا ستوده، فرشته اولیازاده، محمود نجم آبادی، مظفر نیک پور،

فرشته بالایی صومعه، عباس محسنی، امید سلسله ناکری، علی اصل فلاح، نادر همایونی، عطاءالله هاشمی،

قباد میزانی

ویراستار ادبی: _____

ویراستار تخصصی: _____

متقاضی: کمیسیون اقتصادی

واژه‌های کلیدی (فارسی / انگلیسی):

۱. هیئت رسیدگی به شکایات (Complaints Review Board)

۲. دستگاه مناقصه‌گزار (Tender Holder)

۳. مناقصه‌گر (Bidder)

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۸۷/۴/۱۲

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۸۷/۸/۱۴

تاریخ انتشار: ۱۳۸۷/۸/۱۵